

Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem (Vinnova)

101 58 STOCKHOLM

Uppdrag att genomföra en särskild satsning på teknik- och innovationsupphandling inom området för miljöteknik

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) och Verket för innovationssystem (Vinnova) att gemensamt genomföra en särskild satsning på teknik- och innovationsupphandling inom området för miljöteknik.

För genomförandet av uppdraget får Energimyndigheten rekvirera 5 miljoner kronor från Kammarkollegiet senast den 30 november 2012, 5 miljoner kronor senast den 30 oktober 2013 och 5 miljoner kronor senast den 30 oktober 2014. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling m.m., anslagsposten 1 Näringslivsutveckl – del till Kammarkollegiet. I rekvisitionen ska hänvisning göras till detta besluts diarienummer.

För genomförandet av uppdraget får Vinnova rekvirera 5 miljoner kronor från Kammarkollegiet senast den 30 november 2012, 5 miljoner kronor senast den 30 oktober 2013 och 5 miljoner kronor senast den 30 oktober 2014. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling m.m., anslagsposten 1 Näringslivsutveckl – del till Kammarkollegiet. I rekvisitionen ska hänvisning göras till detta besluts diarienummer.

Medel som inte har förbrukats för avsett ändamål senast den 31 december 2014 ska betalas tillbaka till Kammarkollegiet senast den 15 mars 2015 på plusgirokonto 950655-1 alternativt bankgirokonto 5052-5781.

Insatserna för innovations- och teknikupphandling ska i första hand inriktas på att inleda samarbete med relevanta aktörer och ta fram specifikationer för upphandling inom följande områden:

- Energieffektiva lösningar för lokaler med hög energianvändning, t.ex. serverhallar.
- Stadsplanering och hållbart byggande inklusive nya lösningar för gatubelysning.
- Säker vattenförsörjning och effektiv avfallshantering.

Därutöver ska myndigheterna gemensamt föreslå andra områden och möjliga framtida satsningar på innovationsupphandling inom miljöteknikområdet.

Åtgärderna ska bidra till långsiktiga kostnadsbesparingar och positiva miljöeffekter för upphandlande aktörer, ökad utveckling av teknik för miljövänliga lösningar samt att stärka svenska företags innovationskraft och därigenom bidra till att skapa exportmöjligheter och ekonomisk tillväxt.

En utgångspunkt för valet av område att ta fram specifikationer inom ska vara att det identifierats en eller flera upphandlande myndigheter och enheter eller annan aktör som har intresse av att medverka i att specificera behov som utgångspunkt för de nya lösningar som ska tas fram. Dessa aktörer ska ha ett reellt behov av att genomföra en upphandling i förlängningen av processen.

I utformningen av genomförandet av uppdraget ska Vinnova säkerställa synergier mellan detta uppdrag och det arbete som myndigheten bedriver för att stötta uppbyggnad av kompetens, metod och erfarenhet för innovationsupphandling.

Vid utformningen och genomförandet av uppdraget ska Energimyndigheten och Vinnova inhämta synpunkter från AB Svenska Miljöstyrningsrådet, Trafikverket och med andra relevanta aktörer.

Energimyndigheten och Vinnova ska även samråda med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) i utformningen och genomförandet av uppdraget, i syfte att möjliggöra en utvärdering av uppdragets resultat och eventuella effekter samt förse Tillväxtanalys med utvärderingsunderlag.

En gemensam slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 januari 2015. I slutrapporten ska framgå hur Vinnova arbetat för att säkerställa synergier mellan detta uppdrag och det arbete som myndigheten bedriver för att stötta uppbyggnad av kompetens, metod och erfarenhet för innovationsupphandling.

Skälen för regeringens beslut

Den internationella marknaden för miljöteknik växer kraftigt i takt med att klimat- och energifrågor blivit allt mer centrala. Helhetstänkande vad gäller teknik för hållbar utveckling har kommit att framstå som allt viktigare. Det globala intresset för energi- och miljöteknik ökar i takt med industrialiseringen på stora tillväxtmarknader där behovet av teknik för hållbar utveckling är stort. Tillväxten i världens storstäder innebär också stora behov av innovationer för hållbara lösningar inom områden som vatten, luft, avfall, energi och transporter.

Den offentliga upphandlingen i Sverige uppgår till ungefär 500 miljarder kronor varje år. Offentlig upphandling kan vara en drivkraft för innovation och därmed bland annat bidra till förbättringar av offentliga tjänster och infrastruktur. Ett konkret exempel på upphandling kopplat till miljöteknik är utvecklingen av värmepumpar som skedde under 1990-talet och som genomfördes av dåvarande Närings- och teknikutvecklingsverket.

I budgetpropositionen för 2012 föreslogs att det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppsatta anslaget 1:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader skulle ökas med 24 miljoner kronor för 2012 och 9 miljoner kronor årligen från 2013 och framåt för att stötta uppbyggnad av kompetens, metod och erfarenhet för innovationsupphandling (prop. 2011/12:1 utg.omr. 24 Näringsliv). Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2011/12: NU1, rskr. 2011/12:101)

Upphandling av miljöteknik är även en fråga som diskuteras inom ramen för såväl multilaterala som bilaterala samarbeten som Sverige deltar i. Sverige har ett högt kunnande inom området och bör därför kunna ha en stor möjlighet att både påverka och bistå andra länder när det gäller att ställa ambitiösa upphandlingskrav, som i sin tur kan stimulera en ökad efterfrågan på miljöteknik och därigenom vara en drivkraft för innovationer som kan ge betydande samhällseffekter i Sverige och internationellt, samtidigt som de kan lägga grunden för affärsmöjligheter för företag i Sverige och på globala marknader.

På regeringens vägnar

Anna-Karin Hatt

Per-Anders Widell

Likalydande till
Statens energimyndighet

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Utrikesdepartementet/FIM, UP
Socialdepartementet/RU
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/KL
Näringsdepartementet/KLS, ENT, AS, FIN, RT, TE och E
Kammarkollegiet
Kommerskollegium
Boverket
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Tillväxtverket
Trafikverket
Havs- och Vattenmyndigheten
Sveriges exportråd
Naturvårdsverket
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
AB Svenska Miljöstyrningsrådet
Innovationsbron AB
Delegationen för hållbara städer
Sveriges Kommuner och Landsting
Gotlands kommun
Samtliga länsstyrelser
Samverkansorganen
Skåne läns landsting (Region Skåne)
Västra Götalands läns landsting (Västra Götalandsregionen)
Hallands läns landsting